Pravni fakultet / POSLOVNO PRAVO / PRAVO KONKURENCIJE

Uslovljenost drugim predmetima	-
Ciljevi izučavanja predmeta	Pravo konkurencije je predmet koji se bavi crnogorskim i evropskim pravom konkurencije i tržišnog nadmetanja. Glavna materijalna područja prava konkurencije su sporazumi koji ograničavaju tržnšno nadmeteanje, zloupotrebu vladajućeg položaja i koncentracije preduzetnika. Osim toga, predmet objašnjava procesne i statusne aspekte prava konkurencije, kao što je položaj nacionalnih i evropskih tijela za zaštitu tržišnog nadmetanja. Predmet obuhvata i zabranu državne pomoći. Nakon uspješno savladanog predmeta student može da: definiše pojam i svrhu prava konkurencije; identifikuje izvore prava konkurencije; opiše istorijski razvoj prava konkurencije; prepozna tijela osiguranja slobodnog tržišnog nadmetanja; objasni pojam mjerodavnog tržišta; diskutuje o zabranjenim sporazumima i posljedicama takvih sporazuma; objasni pojam i posljedice monopolističkog djelovanja i koncentracija; imenuje tijela koja osiguravaju slobodno tržišno nadmetanje; diskutuje o državnim pomoćima; objasni uticaj ekonomskih teorija na kvalifikaciju određene povrede tržišnog nadmetanja.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	prof. dr Dražen Cerović
Metod nastave i savladanja gradiva	Metodi nastave uključuju predavanja nastavnika i stručnjaka iz prakse, diskusije, istraživanja i pisane projekte ili seminare, individualne zadatke i aktivnosti, uključujući i uporedne primjere iz evropske prakse. Nastava obuhvata sistematski pregled materije uz interaktivni pristup i učestvovanje polaznika u raspravi i rješavanju problemskih pitanja.
I nedjelja, pred.	Konkurencija i pravo konkurencije; Definisanje pojma konkurencije; Efekti konkurencije; Koncepcija savršene konkurencije;
I nedjelja, vježbe	
II nedjelja, pred.	Definisanje pojma narušavanja konkurencije; Definisanje politike i prava konkurencije; Kratka istorija prava konkurencije;
II nedjelja, vježbe	
III nedjelja, pred.	Monopol i monopolsko ponašanje; Efekti monopolskog ponašanja; Ekonomska regulacija i pravo konkurencije; Definisanje i osnovni mehanizmi kartela;
III nedjelja, vježbe	
IV nedjelja, pred.	Pravni aspekt tretmana kartela (uključujući mehanizme i izuzeća); Pravni aspekt tretmana ostalih horizontalnih sporazuma (uključujući mehanizme i izuzeća)
IV nedjelja, vježbe	
V nedjelja, pred.	Praktična nastava – gostovanje stručnjaka - praktičara iz oblasti prava konkurencije (mjesto održavanja: Pravni fakultet);
V nedjelja, vježbe	
VI nedjelja, pred.	Kolokvijum
VI nedjelja, vježbe	
VII nedjelja, pred.	Pravni aspekt tretmana vertikalnih sporazuma (uključujući mehanizme i izuzeća); Dominantan položaj i njegova zloupotreba; Pravni tretman zloupotrebe dominantnog položaja prema potrošačima;
VII nedjelja, vježbe	
VIII nedjelja, pred.	Popravni kolokvijum
VIII nedjelja, vježbe	
IX nedjelja, pred.	Definisanje i vrste koncentracija; Pravni tretman kontrole koncentracija; Pojam i vrste državne pomoći; Kontrola državne pomoći; Kontrola državne pomoći u EU i izvan EU;
IX nedjelja, vježbe	
X nedjelja, pred.	Institucije prava konkurencije; Pravna rješenja iz Zakona o zaštiti konkurencije u CG; Ovlašćenja Agencije za zaštitu konkurencije;
X nedjelja, vježbe	
XI nedjelja, pred.	Primjena pravila Opšteg upravnog postupka i prekršajnog postupka u radu Agencije za zaštitu konkurencije;
XI nedjelja, vježbe	
XII nedjelja, pred.	Kontrola državne pomoći: pravni tretman i mehanizmi kontrole državne pomoći;
XII nedjelja, vježbe	

XIII nedjelja, pred.	Praktična nastava – posjeta Agenciji za zaštitu konkurencije i uvid u vođenje postupaka (mjesto održavanja: Agencija za zaštitu konkurencije);
XIII nedjelja, vježbe	
XIV nedjelja, pred.	Procesno pravo konkurencije; Nadležnost; Postupak i standardi odlučivanja; Sankcije;
XIV nedjelja, vježbe	
XV nedjelja, pred.	Pravna sredstva protiv odluka Agencije za zaštitu konkurencije
XV nedjelja, vježbe	
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, učestvuju u debatama i izradi testova. Studenti koji pripremaju seminarski rad javno ga brane, dok ostali studenti učestvuju u debati nakon prezentacije rada.
Konsultacije	
Opterećenje studenta u casovima	Nastava i završni ispit: (10 sati i 40 minuta) x 16 = 170 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (10 sati i 40 minuta) = 21 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 8 x 30 = 240 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 170 sati i 40 minuta (nastava) + 21 sati i 20 minuta (priprema) + 30 sati (dopunski rad)
Literatura	Obavezna literatura: 1.Begović B., Pavić V., Popović B. D., Uvod u pravo konkurencije, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu (2019). 1. Butorac Malnar, V., Pecotić Kaufman, J., Petrović, S.; Pravo tržišnog natjecanja; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu (2013). 2. Boris Begović, Vladimir Pavić, Uvod u pravo konkurencije, Beograd: Pravni Fakultet Univerziteta u Beogradu, 2012. 3. Zakon o zaštiti konkurencije, ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 od 09.08.2012); 4. Uredba o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta (NN, br. 9/2011); 5. Zakon o državnim potporama (NN, br. 47/2014); 6. Propisi sa: http://www.aztn.hr i http://ec.europa.eu/competition/index_en.html; Dušan Popović, „Zaštita konkurencije u pravu Svetske trgovinske organizacije – stanje i perspektive“ u „Usklađivanje poslovnog prava Srbije sa pravom EU (2014)“ (ur. V. Radović), Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2014, str. 221-244. Katarina Damnjanović, Dušan Popović, „Reforma prava konkurencije EU: Uredba br. 1/2003“, Revija za evropsko pravo 1/2004, str. 27-41. Maja Stanivuković, „Primena domaćih pravila o zaštiti konkurencije na pravne odnose sa međunarodnim elementom po uzoru na pravo Evropske zajednice“, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu 2/2009, str. 110-134, članak dostupan na sajtu: www.ius.bg.ac.rs Keith N. Hylton, “The law and economics of monopolization standard” in “Antitrust Law and Economics” (ed. K. N. Hylton), Edward Elgar, 2010, poglavlje V. Eleanor M. Fox, “US and EU Competition Law – A Comparison” in “Global Competition Policy” (eds. J. D. Richardson, E. M. Graham), Institute for International Economics, 339-354, članak dostupan na sajtu: www.iie.com. Dodatna literatura: Liszt M.; Pravno uređenje državnih potpora u RH; Pravo u gospodarstvu 43 (2004), 4 (2004), str. 260-290 Šoljan Vedran; Diskriminacija u cijenama kao oblik ograničavanja tržišnog natjecanja: I.dio; Hrvatska pravna revija 3 (2003), 2 (2003), str. 34-49 Šoljan Vedran; Diskriminacija u cijenama kao oblik ograničavanja tržišnog natjecanja: II.dio; Hrvatska pravna revija 3 (2003), 3 (2003), str. 37-50
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Ocjenjuju se: - Kolokvijum u formi testa (omogućava sticanje do 40 poena), - Studentu koji polaže popravni kolokvijum poništavaju se poeni sa redovnog kolokvijuma. - Praktična nastava i seminarski rad sa odbranom do 20 poena (seminarska nastava se realizuje na časovima namijenjenim za vježbe); - Završni ispit u formi testa – (omogućava sticanje do 40 poena). Student je položio ispit ako kumulativno skupi najmanje 50 poena (samo na kolokvijumu i seminaru ili na kolokvijumu i završnom ispitu), a ocjena se određuje prema dolje navedenoj shemi).
Posebne naznake za predmet	/
Napomena	/
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći: primijeniti relevantna pravna pravila i institute; interpretirati ulogu prava konkurencije na državu u cjelini; samostalno se koristiti propisima s područja prava konkurencije; sprovesti samostalno istraživanje izvora radi pronalaženja najprimjerenijeg rješenja u konkretnoj situaciji; - razlikovati javnopravnu i privatnopravnu zaštitu; analizirati pojmove tržišne snage i mjerodavnog tržišta; kategorizirati različite vrste ograničavanja trţišnog nadmetanja putem kartela; razlikovati različite pojavne oblike zabranjenih sporazuma (horizontalnih i vertikalnih), zloupotrebu vladajućeg položaja i koncentraciju; ispitati pojmove zabranjenog sporazuma, zloupotrebe vladajućeg položaja na tržištu i zabranjene koncentracije preduzetnika - predložiti oštećenom klijentu konkretne mjere zaštite od protivpravnog djelovanja preduzetnika; formulisati mjere zaštite tržišnog nadmetanja koje mogu preduzeti nadležni regulatori; osmisliti kako bi izgledala prijava koncentracije pred nadležnim tijelom; konstruisati hipotetičke slučajeve povrede tržišnog nadmetanja.